

ВЕРБАЛНАТА ИНТЕРАКЦИЯ: ЦЕЛИ, АКТОВЕ И СТРАТЕГИИ

Донка Мангачева

Софийски университет „Св.Климент Охридски“

Резюме. Колоквиалният период обикновено се дефинира въз основа на целите, които обуславят взаимодействието, и на стратегиите за планиране, оказване и устояване на въздействие. Предмет на изследване са онези страни и пластове на посочената динамична същност, които представляват интерес основно за лингвистичната прагматика, но попадат и в обсега на теориите, съпричастни на социалнопсихологическите феномени, комуникативното действие и диалогичната кохерентност. Водещо е разбирането, че във всеки изказ се наслагват диалогични функции, оформящи отворена таксономия – те са свързани с различни аспекти на словесната интеракция, които комуникантите преценяват по време на обмена.

Keywords: (non)communicative goals, cognitive and pragmatic strategies, verbal interaction, dialogue act, dialogue functions

За отправна точка в изследването на вербалната интеракция може да послужи виждането на Дилард за целите в комуникативния процес като „бъдещи състояния, които индивидът се ангажира да постигне или поддържа“ (Dillard, 1990: 43). *Първичните цели* определят характера на ситуацията и се отнасят до ефективността на опита за въздействие – такава цел е желанието да се внесе промяна в нечие поведение (Dillard et al., 1989: 20). *Вторичните цели* служат като нейна контрасила, като набор от динамики за оформяне на планирането и посланието. В теоретичния модел на Дилард последните са свързани със себеизразяването, ефективното взаимодействие между комуникантите и междуличностните отношения, съхраняването и умножаването на личния ресурс от ценности и избягване на отрицателните емоции (Dillard, 1990). Важно е да се отбележи, че първичната и вторичната цел се различават по приоритета, а не по съдържанието си. Освен това целите може да сменят приоритета си по време на взаимодействието – напр. изненадваща смяна на един комуникативен епизод с друг. Тяхното разграничение е съвсем условно, защото целите на практика са неразложими – те представляват „размити набори“ от прототипни репрезентации за рутинни ситуации на влияние (Андреева, 2007: 377). Въпро-

сът за целите в процеса на общуване е сериозно разработен и от Бънт (Bunt, 1994; Bunt, 2000; Bunt, 2006). Според него участниците в диалога се стремят не само да постигнат подразбиращата се *некомуникативна цел* (която е в основата на словесното взаимодействие), но и да постигнат свързаните с нея *комуникативни цели* (да общуват пълноценно). Комуникантите обменят информация не само за дейността, към която се стремят с помощта на диалога, но и за самия начин на протичане на диалога / интеракцията. В подкрепа на същото схващане Алууд споменава, че участниците в диалога (в естествени условия) непрекъснато „оценяват дали и как могат (и / или искат) да продължат, да възприемат, да разберат и да реагират на намеренията на другия“ (Alwood, 2000). Така, в зависимост от предаваните сведения те извършват различни видове комуникативна дейност, кодирана семантично в извършените от тях актове. Затова много елементи в речевото събитие се отнасят именно до конкретни задачи в общуването, напр. осъществяване на вербалния контакт, осигуряване на обратна връзка (тълкуване на посланието), направляване на вниманието, редуване на словесното участие, коригиране на комуникативните несполуки. Всички тези странични аспекти може да се обобщят като *контрол на диалога* (dialogue control)¹⁾, който се извършва чрез словесната дейност и има ясна комуникативна насоченост (т.е. той е пряко свързан с комуникативните цели и косвено – с некомуникативните)²⁾. Има се предвид, разбира се, че функциите може да не се изразяват словесно, а езиковата реализация може да съвместява повече от една функция (напр. положителната обратна връзка е имплицитен сигнал, че слушателят е получил определена информация и комуникативната цел е достигната). Става въпрос за (условно) наслаждане на (условно разграничени) комуникативни функции (или диалогични актове), т.е. дейността на всеки говорещ тече в две най-общи измерения. Първото е свързано с изпълнението / направляването на изпълнението при решаване на комуникативната задача (ориентация към дейността в извънезиковото пространство). Второто – с наблюдението на интеракцията в процеса на общуването, т.е. с контрол на действията и операциите (словесни или несловесни) в осъществяване на диалогичната активност (което е част от строежа и функционирането на диалога). С оглед на това диалогичните актове, *ориентирани към дейност* (task-oriented dialogue acts), може да се отделят от диалогичните актове за *контрол на диалога* (dialogue control acts) (Bunt, 1994; Bunt, 2000; Bunt, 2006). Общото звено между двата вида е, че следват задължително комуникативните цели, имат семантичен товар и при интерпретация променят когнитивния контекст. Разликата е, че диалогичните актове, ориентирани към дейността, внасят промяна в семантичния контекст (те направляват или придвижват изпълнението на комуникативната задача), докато тези за контрол на диалога се отразяват само на социалния и физическия контекст (те осигуряват условията за успешно взаимодействие).

В съдържателен план всяка функционална единица, чрез която комуникантът се стреми да промени обкръжението си, може да се разглежда като *диалогичен акт*, или единица за семантично описание на комуникативното поведение, което пояснява как поведението е опит да се промени контекстът (на диалога) чрез интерпретацията на това поведение от страна на адресата (Bunt, 1994; Bunt, 2000). Тази представа е залегнала и в дефиницията на Билмс за делимостта и съвместимостта на намерението и поведението – само по себе си нито поведението, нито намерението конституират действие, защото „действието е поведение (или действие от нисък ранг), в което се внася намерение“ (Bilmes, 1986: 93). Както всяко действие, комуникативният акт може да се идентифицира по поведенческата форма като принос (или част от принос) в интеракцията, свързан с определено комуникативно намерение (цел, функция) или комуникативен резултат (Alwood, 2000).

Диалогичният акт е „плаваща“ единица и не може да се приравни механично към отделен изказ или изречение – сам по себе си изказът е мултифункционален и структурно може да включва повече от един диалогичен акт. Диалогичният акт е семантично (смислово) зависим от един или повече актове, произнесени на предишен етап от речевото събитие (това се отнася не само за отговорите на въпрос, а също и за приемането или отклоняването на предложения, покани, молби и др.). Таксономията, предложена от Бънт, е подчинена на идеята, че диалогичният акт служи за осъвременяване на когнитивния контекст при осмисляне на внесеното семантично съдържание (вж. Bunt, 2000; Bunt, 2006). Комуникантите могат да упражняват контрол върху диалога по три начина:

- *чрез диалогични актове за обратна връзка* (auto-feedback / allo-feedback), които предоставят информация за начина, по който говорещият възприема, оценява, разбира и прилага изказа, или осигуряват, или търсят информация за начина, по който слушащият възприема, оценява, разбира и прилага изказа на говорещия;

- *чрез диалогични актове за управление на интеракцията* (interaction management), което включва: *регулиране на реда за участие* (managing turn-taking), *времето* (managing time), *контакта* (managing contact) или *присъствието* (presence), *самокоригиране* (self-correction), *довършване на изказа на събеседника* (partner utterance completion), *управление на темата* (topic management) и *структуриране на дискурса* (discourse structuring);

- *чрез диалогични актове за управление на социалните задължения* (social obligations management): *поздрав* (welcome), *представяне* (introducing), *извинение* (apologizing), *благодарност* (thanking), *сбогуване* (valediction).

Концептуалният апарат, предложен от Бънт, дава ценна насока в изследването на вербалната интеракция и в светлината на лингводидактиката. Той допълва описанието на словесната изява на адресата, обяснявайки защо да-

дена реплика е следвана от словесен отговор и как той служи за контрол на диалога. Потенциалът му надгражда успешно други съществени величини – готовността за (не)сътрудничество, която прозира в целенасочените действия на общуващите, предприетото комуникативно поведение, ценностната ориентация, резултата от социалната дилема и интеракцията, както и съдържанието на избрания прагматичен ход. Обединяването на тези параметри би осигурило допълнително разслояване на речевите актове в ответната реплика, позволяващо да се открие мотивацията на адресата, отношението му към предложеното взаимодействие, неговият принос за структурирането на диалога и общият интерактивен ефект. Този подход осигурява събирателната на различни възможни сечения на текстовия отрязък в репликата за отговор, която по някакъв начин изменя модела на света, заложен във входната реплика. Така изказът (отъждествен с ход или принос), като централна единица на вербалната интеракция, служи за отправна точка на повече организационни равнища: обратна връзка, право на думата (определяне на реда на говорене), граматичен аспект, функционална интенционална структура (комуникативен акт) и т.н. (вж. Alwood, 2000).

Въпреки всички уговорки за многоизмерната същност на диалогичния акт и съвкупността от функции следва да се отбележи, че поставената по-горе граница е чисто хипотетична и дори в някаква степен преекспонирана. Реалността „диалог“ сама по себе си е неделима, но теорията, която се стреми да я обхване, е винаги фрагментарна и изнася на преден план една или друга нейна страна. Разграничения може да има само в представите, в хипотезите, в моделите. В реалността властва не дискретността, а континуитетът, не йерархичността и подредеността, а еkleктиката, размитостта и хаотичността. Освен че е практически неделим, диалогичният акт не би трябвало да е и теоретично делим – щом има задължителен семантичен заряд, всеки диалогичен акт влияе на семантичния контекст, а всяка речева изява неизменно маркира социалното обкръжение. Вероятно поради това в най-новите разработки на проблематиката горепосочените две групи са слети в *същински измерения* (core dimensions) на диалогичните актове (неограничени от полето на приложение) (Bunt et al., 2010). Независимо от усъвършенстванията на модела представеният тук подход за дефинирането на комуникативната функция остава твърдо семантичен (езиковата форма не е от първостепенно значение или поне не във всички случаи). Изхожда се от убеждението, че говорещият намира начин за изразяване на всяка комуникативна функция, т.е. той маркира (езиково или не) как следва да бъде разбрано поведението му и го оформя по начин, показателен за конкретната функция спрямо когнитивния контекст. В такъв случай възможността за установяване на комуникативната функция се поставя на изцяло емпирично равнище.

Предимствата на подобен метод преодоляват обичайната „задънена улица“ при извеждане на функционалните стойности въз основа на замисленото

въздействие върху адресата и / или използваните сигнали. Щом се приема, че една и съща езикова формация може да функционира по различни начини, самата ѝ функция би трябвало да кристализира в непосредствената ѝ среда. Казано най-общо, съпоставката на изказа с конкретния характер на диалогичния контекст е по-подходяща и полезна от изолираното повърхнинно описание на конструкцията. Факт е, че в словесната изява се откриват повече от едно (относително автономни) предназначения. Това позволява да бъде установена специфичната служба на репликата съобразно водещата перспектива на комуникативната дейност в развоя на интеракцията, без да се подценяват останалите измерения, в които потенциално се вписва същата реплика. Впоследствие може да бъдат отчетени и обобщени диалогичните функции на акта за отговор, израз на определено комуникативно поведение.

Балансът между некомуникативните и комуникативните цели в интеракцията е свързан със специфични въпроси като: планиране на речевите действия, реализация и окрупняване на интенциите в словесния контакт, а също и ефект на координация на целите, които подплатяват комуникативното поведение на участниците в диалога. Това е полето на емпиричната прагматика, която има за задача „да свърже езиковите стратегии на дискурса и разговора с основните динамични принципи, дефиниращи (промените в) социалния психологически контекст“ (Van Dijk, 1981b). На тази основа може да се проследи траекторията, очертана от предварително заложените насоки за действие (целеполагане) до последиците от тяхното активизиране (привеждане в изпълнение) в междуличностното взаимодействие.

Съвременните теории за социалното действие виждат крайния и осезаем ефект от езиковата комуникация като координация в целевата дейност на комуникантите и разглеждат *стратегията* най-общо като „словоупотреба в криво огледало“ поради разклатен фонов консенсус. От позициите на комуникативната теория стратегическите взаимодействия възникват само в пределите на вече конституирани жизнени светове – „като алтернатива на засекли комуникативни действия“ (Хабермас, 1999: 136 – 137). Според Хийт речевите актове не може да се планират, нито да се изпълняват с изцяло стратегическо намерение (Heath, 2003: 73). От тази гледна точка стратегическата употреба на езика е паразитна спрямо комуникативната – първата успява само ако партньорът в интеракцията събърка при определянето на нечие поведение или интенция – в противен случай (ако всеки комуникира стратегически) институцията на общуването би изпаднала в колапс. Така Хийт стига до заключението, че стратегическата употреба на езика е успешна само ако е едностранна, а е едностранна само ако е незабелязана (Heath, 2003: 80 – 81).

Цитираните разсъждения са значими за изследването на вербалната интеракция с това, че залагат постигането на координация в комуникативното взаимодействие в условия на рутинност и почтеност, в които целенасоченото

поведение на всяка от страните допринася за крайния резултат. Затова кооперативността (в широк смисъл) може да се разглежда като опит на участниците да съгласуват планове си „в хоризонта на един споделен жизнен свят“ въз основа на общи тълкувания на ситуацията (Хабермас, 1999: 108). Същото разбиране за трайна, висша насоченост на комуникацията присъства и в разбирането на Гампърц, че комуникацията като цяло е социална дейност, която изисква координираните усилия на участниците и взаимност в словообмена (Gumperz, 1982: 1). Или осъзнато по обратен път: всички съвместни действия се базират на *допирни точки* (common ground), а натрупването и непрекъснатото осъвременяване на общата база е наложително, за да се координират участниците в някакъв процес (Clark & Brennan, 1991). При това не е задължително комуникантите да имат споделена интенционалност, защото разговорт няма структурата на илокутивния акт (вж. Searle, 1992; Moeschler, 2002).

С оглед на планирането на словесната изява лингвистиката на речта дефинира всеки изказ като действие, предполагащо избор на оптимални комуникативни стратегии за постигане на заложената цел. Това отнася знаковата същност на изказа към равнища, съотносими със социалната стратегия, и вижда в него тактическо средство, призвано да регулира солидарните отношения между общуващите хора и подчинено на стратегията като социокомуникативен акт (вж. Вучева, 2006: 245, 295). В качеството си на надредно понятие в речевата дейност *комуникативно-прагматично-когнитивните стратегии* са „конструкт в съзнанието на езиковата личност“ (схеми на поведение) – реализират се чрез съвкупности от практически стъпки в комуникативното пространство (тактики) и притежават „гъвкави структури, които подлежат на постоянна корекция и трансформация в процеса на общуването“ (вж. Димитрова, 2009: 182 – 183). В езиковото пространство на интеракцията стратегиите са тясно обвързани с тактиките – стратегическите цели са достижими чрез средствата на тактиката, а тактическите възможности се основават на предходната стратегия / тактика. Това е неизбежно, защото стратегията (като замисъл, психосоциално измерение и съдържателна характеристика) и тактиката (като осъществяване, езиково измерение и формално-структурна характеристика) „съжителстват в неделимата симбиоза на изказа“ (Вучева, 2006: 267).

В стратегическия пласт на речевата дейност се влага стремежът на говорещия да предизвика разбиране на дискурса с идеята, че разширяването и обогатяването на съществуващото познание на адресата за обкръжението му би позволило той да промени мнението или отношението си към същото обкръжение и да пристъпи към планиране на някакво действие. Това положение е дефинирано от Ван Дейк като *стратегическо разбиране на дискурса*: оптимална величина, която се проявява в изключителната перцептивност на говорещите по отношение на глобалната интерпретация на речевите действия

(Van Dijk, 1981a). Всеки етап от развитието на контекста активира производни хипотези и интерпретации на извършеното социално действие, а разбирането и планирането на следващото действие са взаимозависими и протичат поне отчасти успоредно (вж. Van Dijk, 1983). В условията на реално общуване рецепцията не се свежда до възстановка на смисъла в обратен ред, а до прогнозиране на действията на продуцента. Изискването за бързина и съобразност на реакцията кара реципиента да намери съществените идеи и планове, като непрекъснато съставя и изпитва хипотези за дейността на продуцента. В противен случай би се сблъскал с *комбинаторна експлозия* от структури и съотношения (Дьо Богранд и др., 1995: 50 – 51).

В интеракцията стратегическото разбиране на дискурса се вплита в общата представа за координация на целите и действията на комуникантите. Шеглоф поддържа тезата, че дискурсът е интерактивно постижение, а не мисловна проекция, автоматичен продукт на стандартен план (Schegloff, 1982). При конструирането на словообмена стратегическият замисъл на всеки от участниците може да бъде насочен към определен аспект или облик на потенциалния интерактивен резултат. Изходът на взаимодействието обаче е съвместен продукт, който не съвпада задължително с целите на отделната програма. Неговата езикова реализация следва да се разглежда като *изказно-изразна цялост*, породена с общите (макар и невинаги солидарни) усилия на двама говорещи, която формира *линия на развитие* със собствена пулсация, скорост на протичане, динамичен профил, колорит и диапазон (Йотов, 1994). Самото навързване на реплики в речевите структури е едно от потвържденията за интегрирането на интенциите на съответните участници в интерактивния интервал. Кохерентността на диалогичното общуване се дължи не само на конвенционалното оформяне на структурните единици на действието – тя отразява „функционално чувствителна прогресия през съвместната дейност“ (Jacobs, 2002). Това, което хората правят и казват (съответно структурата на словесния обмен), не е определено предварително – то се проявява и оформя стъпка по стъпка при координацията и договарянето по време на съвместната социална дейност (Heritage, 2010). Затова голяма част от междуличностното взаимодействие не може да се изследва единствено на базата на мотивацията и съзнателните намерения на индивидуалните участници (Heritage, 1990). Анализът на речевите фрагменти (текстове), чрез които се осъществяват социалните взаимодействия, създава възможности за разбиране и осмисляне едновременно на социално значимите действия на отделните участници, а и на когнитивната основа на комуникативния обмен – когнитивните процеси са не само *представени*, но и *въплътени* в интеракцията (Heritage, 2005). Описанието на формите на поведение или дискурс трябва да включват интеракцията, а не само етапа, в който написаните наум сценарии са изиграни, тъй като „формата е дестилат на действието и / в интеракцията, а не само негов отпечатък“ (Schegloff, 1982).

Представените дотук становища отвеждат до идеята, че изходът на словесното междуличностно взаимодействие е съвместен продукт, който не съвпада задължително с целите на всеки от участниците, но е оформен с общите им усилия (паралелни или насрещни). Стюърт и др. находчиво оприличават участниците в диалога с хора, наобиколили грънчарско колело – всеки трупа глина върху въртящата се купчинка и допринася за извайването ѝ, но формата, която се появява, не е във властта на никого поотделно (Stewart et al., 2005: 176 – 177). При тези условия се умножава неимоверно броят на потенциалните резултати от намесата в интеракцията и се снижава тяхната предсказуемост. Ето защо продуктът на комуникацията няма твърда мерна единица и се поддава не на количествена, а на качествена преценка – съществена е динамиката във формирането на цялото, неговото развитие или видоизменение. Анализът на вербалното междусубектно взаимодействие не може да се ограничи единствено до намеренията, нагласата и репертоара на комуникантите, пренебрегвайки прогресията в контакта. Той трябва да обедини интенционалната дълбочина, конвенционалното оформяне на езиковите единици на действието (словесната страна на изявата) и развитието на съвместната социална дейност (фази и краен / междинен ефект). Изложените дотук схващания може да залегнат и в концептуалната рамка на лингводидактиката и да намерят приложение в разработването на съвременна учебна литература.

БЕЛЕЖКИ

1. Преводът на всички термини, които не се ползват с известност в специализираната литература на български език, е на автора (за справка в скоби е приложено наименованието в оригинал).
2. Подобна концепция развива Исерс, която включва изброените по-горе цели в спомагателните комуникативни стратегии (*диалогова и реторична*) (Исерс, 1999: 108). Идеята е заложена и в когнитивния модел на Ван Дейк като *интерактивно управление на диалога* (Van Dijk, 1983).

ЛИТЕРАТУРА

- Андреева, Л. (2007). *Социално познание и междуличностно взаимодействие*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.
- Вучева, Е. (2006). *Един интегрален модел на речта: равнища, единици и категории. Поглед към лингвистиката на речта*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.
- Димитрова, Ст. (2009). *Лингвистична прагматика*. София: Велес.
- Дьо Богранд, Р., В. Дреслер & Ст. Стоянова-Йовчева. (1995). *Увод в текстовата лингвистика*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.

- Йотов, Цв. (1994). *Разговорът и неговият глобален лингвистичен модел*. Автореферат на дисертация за присъждане на научната степен доктор на филологическите науки. София.
- Иссерс, О. С. (1999). *Коммуникативные стратегии и тактики русской речи*. Омск: ОмГУ.
- Хабермас, Ю. (1999). *Философия на езика и социална теория*. Избрани студии. София: ЛИК.
- Alwood, J. (2000). *An Activity-based Approach to Pragmatics*. Bunt, H. & Black, W. (Ed.). *Abduction, Belief and Context in Dialogue*. Amsterdam: John Benjamins. (pp.47 – 80).
- Bilmes, J. (1986). *Discourse and Behavior*. New York: Plenum Press.
- Bunt, H. (1994). *Context and Dialogue Control*. *Think Quarterly*. (Vol. 3, pp.19 – 34).
- Bunt, H. (2006). *Issues in Dialogue Act Annotation. Language Resource Management. Semantic Annotation Framework. (SemAF)*. (Part 2: Dialogue acts). (ISO/TC, 37/SC, 4, 277).
- Bunt, H. (2000). *Dialogue Pragmatics and Context Specification*. Bunt, H. & Black, W. (Ed.). *Abduction, Belief and Context in Dialogue*. Amsterdam: John Benjamins. (pp. 81 – 150).
- Bunt, H. et al. (2010). *Towards and ISO standard Issues in Dialogue Act Annotation*. Seventh Conference on International Language Resources and Evaluation. (pp. 2548 – 2555).
- Clark, H. H. & Brennan, S. E. (1991). *Grounding in Communication*. Resnick, L. B., J. M. Levine & St. D. Teasley. (Ed.). *Perspectives on Socially Shared Cognition*. Washington DC: American Psychological Association. (pp.127 – 149).
- Dillard, J. P. (1990). *A Goal-driven Model of Interpersonal Influence*. Dillard, J. P. *Seeking Compliance: The Production of Interpersonal Influence Messages*. Scottsdale, AZ: Gorsuch Scarisbrick. (pp. 41 – 56).
- Dillard, J. P. et al. (1989). *Primary and Secondary Goals in the Production of Interpersonal Influence Messages. Communication Monographs* (Vol.56, pp.19 – 38). National Communication Association.
- Gumperz, J. J. (1982). *Discourse Strategies: Studies in Interactional Sociolinguistics*. New York: Cambridge University Press.
- Heath, J. (2003). *Communicative Action and Rational Choice*. MIT Press.
- Heritage, J. (1990/1991). *Intention, Meaning and Strategy: Observations on Constraints on Interaction Analysis. Research on Language and Social Interaction*. (Vol.24, pp.311 – 332).
- Heritage, J. (2005). *Cognition in Discourse*. Molder, H. T., J. Potter (Ed.). *Conversation and Cognition*. Cambridge: Cambridge University Press. (pp.184 – 202).

- Heritage, J. (2010). Conversation Analysis: Practices and Methods. Silverman, D. (Ed.). *Qualitative Sociology*. London: Sage Publications. (pp.208 – 230).
- Jacobs, S. (2002). Language and Interpersonal Communication. Knapp, M. L. & J. A. Daly. (Ed.). *Handbook of Interpersonal Communication*. Thousand Oaks: Sage Publications. (pp.213 – 240).
- Moeschler, J. (2002). Speech Act Theory and the Analysis of Conversation. Vanderveken, D., S. Kubo (Ed.). *Essays in Speech Act Theory*. Amsterdam: John Benjamins. (pp.239 – 261).
- Searle, J. R. (1992). Conversation. Parret, H. & J. Verschueren (Comp.). (On) *Searle on Conversation*. B. V.: John Benjamins. (pp.7 – 29).
- Stewart, J., et al. (2005). *Together: Communicating Interpersonally*. Los Angeles: Roxbury Publishing Company.
- Van Dijk, T. (1981). *Strategic Discourse Comprensión*. Coveri, L. (Ed.) *Linguistica Testuale. Atti del XV congresso internazionale di studi*: Genova. 8–10 maggio 1981. Roma: Bulzoni. (pp.31 – 62 a).
- Van Dijk, T. (1981). *Towards an Empirical Pragmatics*. Apostel, L., A. Kasher (Ed.). *Philosophica*. (Vol.27). Pragmatics and Philosophy, I. University of Ghent. (pp.127 – 138 b).
- Van Dijk, T. (1983). Dialogue and Cognition. Vaina, L. & J. Hintikka (Ed.). *Cognitive Constraints on Communication*. Dordrecht: Reidel. (pp.1 – 17).

VERBAL INTERACTION: GOALS, ACTS, STRATEGIES

Abstract. Conversational episodes are usually defined on the basis of goals which account for the interaction itself and strategies in terms of planning, exerting and resisting influence. Therefore, the present study accords importance to theories on social psychology, communicative action and dialogue coherence but also to linguistic pragmatics. The premise is that utterances in dialogue tend to have manifold functions, corresponding to multiple aspects of the verbal interaction which should be addressed simultaneously during the exchange and considered within an open taxonomy.

Assoc. Prof. Donka Mangatcheva, PhD

✉ Sofia University „St. Kliment Ohridski“
15, Tsar Osvoboditel Blvd.
1504, Sofia, Bulgaria
E- mail: dmangatcheva@abv.bg